

Architectuur van de Armoede, in het Koninkrijk

Expositie Ruben La Cruz en Karolien Helweg

WILLEMSTAD/ DEN HAAG — Kunstenaarsduo Ruben La Cruz en Karolien Helweg openen zaterdag hun laatste expositie 'Architectuur van de Armoede, in het Koninkrijk' in het Haagse kunst- en architectuurcentrum Stroom. Vlak voor de ontbinding van de Nederlandse Antillen hebben La Cruz en Helweg een onderzoeksreis gemaakt langs de zes eilanden, met als doel te speuren naar oude en nieuwe vormen van 'architectuur van de armen'.

Het onderzoek richtte zich in het bijzonder op met blik bedekte huisjes op Curaçao. Dit type huizen ontstond toen de Shell Olieraffinaderij zich aan het begin van de 20e eeuw op het eiland vestigde. De huizen werden gebouwd met restmateriaal afkomstig van

de raffinaderij, zoals het hout van bekistingen en gebruikte kerosineblikken. De architectuur, het materiaalgebruik en de zorgvuldigheid waarmee ze zijn vervaardigd maken de huisjes uniek. Er is echter opmerkelijk genoeg nog weinig onderzoek naar gedaan. Inmiddels dreigen de huizen roemloos uit het straatbeeld te verdwijnen, omdat ze door de lokale bevolking met armoede worden geassocieerd. La Cruz en Helweg namen het initiatief om de nog resterende huizen in kaart te brengen en nader onderzoek te doen naar de achtergrond, ontstaansgeschiedenis en het huidige gebruik ervan.

Op Curaçao hebben zij nog 62 huisjes kunnen documenteren, die helemaal of voor een deel bekleed zijn met blik. Op Bonaire zijn er nog twee en op Aruba is er echt niets meer van over. Ook op de andere eilanden legden zij

voorbeelden vast van deze 'architectuur van de armoede'. Op ieder eiland hebben de bouwstijlen door historische factoren, culturele kruisbestuivingen en immigratieprocessen een eigen uitwerking gekregen. Veel voorkomend is de 'cottage'-bouwstijl, die oorspronkelijk door de eerste 'settlers' uit Europa is geïmporteerd, en die uiteindelijk via de immigranten van de Bovenwindse eilanden ook naar Curaçao is overgewaaid. De huizen zijn in de ogen van La Cruz en Helweg waardevol (Curaçaos) erfgoed. Ze hopen dat het onderzoek bijdraagt aan het begrip en besef daarvan. Voor het onderzoeksproject ontving La Cruz een PRO Onderzoekssubsidie.

De tentoonstelling is tot en met 13 mei 2012 te zien in Stroom. De entree is gratis. Meer informatie is te vinden op www.stroom.nl en www.lacruzhelweg.nl.